

Iz ordinacije: endokrinologija

Autor Administrator

Što je endokrinologija?

Uvijek se pomalo iznenadim kad me ponetko upita: "Što je endokrinologija?" Meni se čini da je to opće poznata stvar, ali eto, ipak nije. Pa evo, to je jedno od najzanimljivijih područja interne medicine, koje obuhvaća sve što je u vezi sa žlijezdama s unutrašnjim lučenjem i hormonima koje one luče u krv. Te žlijezde preko svojih hormona, u sinergiji s jednim drugim isto tako važnim sustavom - neurovegetativnim, sudjeluju u regulaciji svih životnih procesa u našem organizmu. Poremećaji u njihovu stvaranju i lučenju, kako pri smanjenju, tako i povećanju, redovito dovode do ozbiljnih teškoća, pa i do životne ugroze.

Najčešća stanja zbog kojih nam treba savjet endokrinologa:

Šećerna bolest i kako živjeti s njome, kako kontrolirati raspamenu malu žlijezdu na vratu - štitnjaču, koju inače, kad je sve u redu, ne primjećujemo, niti osjećamo, što čini kad ne možemo na kraj sa svojim kilogramima, kad nam kažu da imamo previše masnoća u krvi, što je čini mladom muškarcu kad mu počnu rasti dojke kao u dame, ili mu muškost postane upitna, kako rjeđiti briga djevojku kad joj se poremete ciklusi, a fino lice prekriju akne, kad joj kosa počne ispadati kao u muškarcu, a rasti baš tamo kud ne treba - na licu, iznad usnica, na prsima i leđima, kad mladi par koji toliko želi za potomstvom ne uspeva u tome godinama, itd., i sl.

Među endokrinološkim bolestima najčešće su i o njima se ponajviše zna, šećerna bolest, kojom se posebno bavi dijabetologija i bolesti štitnjače, pa će ovdje o njima biti koja riječ više, dok će o ostalima, bolestima hipofize, nadbubrežnih žlijezda i spolnih žlijezda, biti samo poneka natuknica. Simptomatologija ovih bolesti nerjetko je dosta oskudna, pa do dijagnoze prođu godine i godine, tijekom kojih se razvijaju neugodne i nepovratne posljedice. Tri primjera hipotireoze.

Emina

Među prvim pacijentima u mojoj specijalističkoj praksi bila je E. Imala je oko 30 god. i već desetak godina liječena je od reumatskog karditisa. Na prvi pregled donijela je popriličnu medicinsku dokumentaciju, među kojom i pet – šest otpusnih pisama. Imala je lagani otok nogu i lica, u EKG-u smetnje repolarizacije, a laboratorijski nalazi su pokazivali malokrvnost i ubranu sedimentaciju eritrocita. Nisam se upuštao u detaljniju analizu, samo sam produžio bolovanje i dotadašnju terapiju: ekstencilin injekcije mjesečno, kortikosteroid, digitalis i preparat željeza. Na sljedećoj kontroli za mjesec dana stanje je bilo bez promjena. Ali, ovoga puta malo sam se više pozabavio s njom i njenim nalazima. Zapazio sam da nisu mislili na bolest – titnjače i zatražio pretrage hormona. Nalazi su potvrdili da se radi o teškoj hipotirezi (smanjenju funkcije – titnjače) zbog autoimune bolesti. Dobila je nadomjesnu terapiju i nakon par mjeseci stanje joj se potpuno normaliziralo, kao i svi nalazi. Ne znam tko je bio sretniji, ona ili ja.

Milka

Pozvali su me da pogledam stariju gospođu, onako – reda radi – , ne očekujući da bi joj se nešto moglo pomoći, jer već mjesec dana i više ne ustaje iz kreveta. Posljednjih dana potpuno je nepokretna, u besvjesnom stanju, ne jede, ne pije. Ležala je mirno, sva podbuhla, natečena, nije reagirala na moje pokušaje da uspostavimo nekakav kontakt. Doznao sam da je godinama liječena od zatajivanja srca i da je uzimala hrpu lijekova dok ih je mogla piti. Pogledao sam je, obavio osnovne pretrage koje je bilo moguće obaviti i posumnjao na miksedemsku komu (komu zbog dugotrajne hipotireoze – potpuno nedostatak funkcije – titnjače. Predložio sam hospitalizaciju, na – to obitelj nije pristala.

– Doktore, ako možeš – ne – to učiniti ovdje – , učini, vidi – da je nema smila više – mučiti , da je mrtva. –

Uspjeli smo joj nekako davati hormone – titnjače, – to je pokazalo – dotvoran efekat: nakon nekoliko dana počela se pomalo buditi i reagirati na pozive, a nakon mjesec dana, baka Milka dočekala me sjedeći u svom naslonjaču – a se: – Pa gdje si više, doktore – , mislila sam da si zaboravio na mene – . Ne moram vam reći reći da su me nakon takvih slučajeva gledali kao pravoga doktora i da je moj autoritet bio osiguran za duže vrijeme; vjerovali su mi i na slijepo.

Tomislav

Mladi inženjer, tridesetih godina, došao na redoviti sistematski pregled kojega je za sve djelatnike ugovorila firma. Na uobičajeno pitanje kako se osjeća odgovorio je da nema nikakvih tegoba. Uobičajenim pregledom nađeno je uredno stanje, tek nekoliko kilograma viška, a i sve standardne laboratorijske pretrage su bile uredne, osim umjereno povišenih masnoća u krvi. Zaključak:

zdrav. Potrebno je samo malo pripaziti na prehranu. Ipak, zbog povišenog nalaza kolesterola zadnjih nekoliko godina, a možda i intuitivno, zatražena je dodatno pretraga tireostimulirajućeg hormona – TSH, čiji je rezultat bio gotovo nevjerojatan, rekordan, oko pedeset puta veći od normalnih vrijednosti, točno 207 umol/l – to je govorilo za tešku i dugotrajnu hipotireozu. Dodatnim pretragama potvrđena je dijagnoza kronične autoimune upale – stitnjača sa zatajivanjem njene funkcije. Odmah je započeo uzimati nadomjesnu hormonsku terapiju, a nakon par mjeseci, na kontrolnom pregledu, dobro raspoložen i lakši nekoliko kilograma rekao: "Sada tek vidim – to znači dobro se osjećati".

Dr. A.Lj.

Vezani članak: <http://bitnoodijabetesu.com/index.php/ta-stitnjaca>